

A KIRÁLYI MAGYAR PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNY-
EGYETEM KLINIKÁIN ALKALMAZOTT ÁPOLÓ- ÉS MÁS
EGÉSZSÉGÜGYI SZEMÉLYZET

SZOLGÁLATI SZABÁLYZATA

BUDAPEST, 1943

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

**A királyi magyar Pázmány Péter Tudományegyetem
klinikáin alkalmazott ápoló és más egészségügyi
személyzet szolgálati szabályzata.**

1. §.

1. Ennek a szolgálati szabályzatnak hatálya kiterjed:

a) a királyi magyar Pázmány Péter Tudományegyetem klinikáin betegápolással foglalkozó szegődményes ápolószemélyzetre, nevezetesen a szegődményes intézőnénékre, főnőkasszonyokra, főszülész nőkre, csecsemőfőgondozónőkre, főápolókra, főápolónőkre, osztályos ápolókra, osztályos ápolónőkre, osztályos szülész nőkre, ápolókra, ápolónőkre, csecsemőgondozónőkre, szülész nőkre, műtősökre, műtősnőkre, röntgenkezelőnőkre, laboránsokra, ambulánsokra, ambulánsnőkre, vízgyógyintézeti fürdő-sőkre és fürdősnőkre, továbbá varrónőkre,

b) a klinikákon jelenleg és a jövőben esetleg más elnevezéssel, de ugyanilyen minőségben alkalmazottakra. azzal a feltétellel, hogy ezen szolgálati szabályzat hatálya alól kifejezetten nincsenek kivéve,

c) kizárólag a munkafegyelem tekintetében az ápolói szolgálatot ellátó kisegítő szolgálókra, I—II. osztályú, illetőleg a szakaltisztekre és műszaki altisztekre.

2. Az (1.) bekezdésben felsorolt alkalmazottak által ellátott munkakörök általános elnevezése: munkahely.

3. A munkahelyeket férfi és női alkalmazottakkal egyaránt lehet betölteni. A klinika igazgató-tanára azon-

1
1927/11.2/1943

ban egyes munkahelyekre kimondhatja, hogy azokat csak férfi, vagy csak női alkalmazottak láthatják el.

4. A rendi és egyesületi ápolószemélyzetre ez a szolgálati szabályzat csak annyiban vonatkozik, amennyiben a renddel vagy az egyesülettel kötött szerződés megállapodásaival ellentétben nincs. Az említett ápolószemélyzetre ugyanis elsősorban a renddel, vagy az egyesülettel kötött szerződés az irányadó.

2. §.

1. Az 1. § (1.) bekezdésében felsorolt munkahelyekre alkalmazni azt lehet, aki

a) magyar állampolgár,

b) a 18. életévét már betöltötte. Tűzharcosoknál az alkalmazás korhatárát az 1938 : IV. t.-c. állapítja meg,

c) szellemileg és testileg ép; ennek megállapítása végett a felvételre jelentkezőt a felvétel előtt a kijelölt klinikai orvossal kell megvizsgáltatni,

d) erkölcsi tekintetben kifogás alá nem esik,

e) nem tartozik az 1939 : IV. t.-c. 5. §-ában foglalt korlátozó rendelkezések hatálya alá,

f) az előírt iskolai és szakképzettsége megvan.

2. Nem lehet alkalmazni azt az egyént,

a) aki gondnokság, vagy csődeljárás alatt áll,

b) akit büntették, vagy nyereségvágyból elkövetett, illetőleg az állam és a társadalom hatályosabb védelméről szóló törvénybe ütköző vétség miatt jogerősen elítéltek,

c) akit jogerősen hivatalvesztésre, vagy politikai jogai gyakorlásának felfüggesztésére ítélték, az ítélet hatályának tartama alatt,

3. Az 1. bekezdés b) illetve f) pontjában foglalt követelmények alól indokolt esetben a klinika igazgatója felmentést adhat. A gazdasági igazgatóság mosókonyháin alkalmazott varrónők esetében a felmentést a gazdasági igazgató jogosult megadni.

3. §.

1. A világi ápolószemélyzet által ellátott munkahelyekre csak az alkalmazható, aki a 2. § 1. bekezdés a)–c) pontjaiban megállapított feltételeken kívül igazolja, hogy legalább valamely polgári iskola négy osztályát, vagy ezzel egyenlőnek tekintendő tanintézet megfelelő osztályát és az ápolói (ápolónői) tanfolyamot sikerrel elvégezte. Ezenkívül megkívánható a beosztásnak megfelelő különleges képzettség (pl. műtősi, fürdősi képesítés) megszerzésének igazolása is. Szerzetes ápolónők képzettségét, a renddel az alkalmazásra vonatkozólag kötött szerződés állapítja meg.

Röntgenkezelők a legalább négy polgári iskolai végzettség mellett igazolni tartoznak a Röntgenkezelő-tanfolyam sikeres elvégzését.

Kivételes, rendkívüli esetben az igazgatótanár oly személyt is alkalmazhat, akinek a IV. polgári iskolai végzettsége nincs meg. Az ilyen alkalmazott azonban mindaddig, amíg az előírt képesítést meg nem szerzi, a szolgálati szabályzat kiadása előtt érvényben volt bérben részesül. (L. 7. §.)

Fentiek alól kivételt képeznek a nőgyógyászati klinikán alkalmazott szülésznők, akiknek csak valamely Magyar Királyi Bábaképző Intézet tanfolyamának sikeres elvégzést tanúsító bábaoklevéllel kell rendelkezniök.

Varrónőknek az 1884 :XVII. t.-c. 99. §-ban megkívánt munkakönyvvel kell bírniok.

2. Ha a munkahely ellátásához külön szaktudás, vagy gyakorlat megszerzése is szükséges, a megkívánt szakképzettséget az alkalmazottak elméleti és gyakorlati vizsga letételével is igazolni tartoznak. Mindaddig, míg a megjelölt munkahelyre gyakorlati tanfolyamok és vizsgák rendszeresítve nincsenek, a vizsga sikeres letételét igazoló bizonyítványt a klinika (közkórház) igazgatótanára (igaz-

gatója) által kiállított és a szaktudást, valamint a gyakorlatot tanúsító működési bizonyítvány pótolja.

3. Az alkalmazottak által a szolgálatbalépés előtt, vagy a szolgálati viszony fennállása alatt megszerzett különleges elméleti képzés, vagy szakképzettség, a képzettségnek megfelelő munkahelyre való beosztása, vagy pótlékra igényt nem ad.

4. A jelen szabályzat kibocsátásakor már alkalmazásban lévő ápolószemélyzethez tartozó alkalmazottak közül azok, akiknek a négy polgári iskolai végzettsége és az ápolónői képzése nincsen meg, kötelesek ezt a hiányt a klinika igazgatótanára által megszabott záros határidőn belül pótolni. Az ápolói képzés megszerzése alól a klinika igazgatótanára felmentést adhat annak az alkalmazottnak, aki a jelen szolgálati szabályzat hatályba lépésekor a klinikán (klinikákon) megszakítás nélkül legalább 5 év óta ápolói (ápolónői) szolgálatot teljesít; a polgári iskola négy osztályának elvégzése alól pedig annak adhat felmentést, akinek legalább egy évi kifogástalan betegápolói szolgálata van.

5. Mindazon alkalmazottak, akik a polgári iskola IV. osztályát és az ápolói (ápolónői) tanfolyamot sikerrel nem végezték el — megfelelő felmentés hiányában —, ha egyévi szolgálattal nem bírnak, a segélydíjasok csoportjába, az egy évet meghaladó szolgálattal bírók pedig a 7-ik bércsoportba sorozatnak be. Akiknek a besorozás következtében kevesebb javadalmazásuk lenne, mint amennyi a besorozásuk előtt volt, a régi és az új javadalmazás közötti különbséget megkapják.

A szolgálati időnek megfelelő bércsoportba, a polgári iskola négy osztályának végzettségével vagy az ápolói (ápolónői) képzéssel nem bíró alkalmazott, a 4. bekezdésben említett felmentés hiányában, csak akkor sorozható be, ha a szóban levő iskolai végzettséget már megszerezte és az ápolói (ápolónői) tanfolyamot eredménnyel elvégezte.

4. §.

1. Ennek a szolgálati szabályzatnak hatálya alá tartozókat — mosókonyhákban alkalmazott varrónők kivételével — (1. §. 1. bekezdése *a*) és *b*) pont a klinika igazgatótanára, vagy pedig az általa megbízott helyettese alkalmazza.

Az alkalmazás mindig felvételi jegyzőkönyvvel történik. A felvételi jegyzőkönyv tartalmazza az alkalmazás kezdőpontját és minőségét. A felvételi jegyzőkönyvet a klinika igazgatótanára vagy helyettese írja alá.

A felvételnél minden alkalmazott kézhezkapja a szolgálati szabályzat egy példányát, amelyben foglaltaknak tudomásulvételét az alkalmazott a felvételi jegyzőkönyvön aláírásával elismerni tartozik.

A felvételi jegyzőkönyvet a klinika még az alkalmazás napján a járandóságok folyósítása, illetőleg az alkalmazottat az 1927 : XXI. t.-c. alapján működő biztosító intézetbe való bejelentés végett a gazdasági igazgatóságnak küldi meg.

A mosókonyhákban szolgálatot teljesítő varrónőket a gazdasági igazgató alkalmazza.

2. Szolgálati viszony az állás tényleges elfoglalásával keletkezik.

3. Az állást a felvételi (alkalmazási) jegyzőkönyvben megállapított időben el kell foglalni. Ha a felvett egyén a kijelölt állást meghatározott időre nem foglalná el, úgy tekintendő, mintha alkalmazásáról lemondott volna.

5. §.

1. Jelen szolgálati szabályzat hatálya alá tartozó szegődményes alkalmazottak (1. § 1. bekezdés *a*) és *b*) pont) alkalmazásuk kezdetétől számított egy éven át próbaszolgálatot teljesítenek.

2. A klinikán alkalmazott szegődményes személyzetet a klinika igazgatótanára, vagy az általa megbízott helyettese, a mosókonyhákban alkalmazott varrónőket pedig a gazdasági igazgató bocsátja el.

6. §.

1. Az alkalmazott köteles magát az igazgatótanár által bármikor elrendelt orvosi vizsgálatnak alávetni. A klinika diéta konyháin beosztottakat minden 6 hónapban orvosi vizsgálat alá kell venni. Rádium- és Röntgen-laboratóriumokban szolgálatot teljesítőknél a klinikának legalább 6 havonként vérképvizsgálatot is kell végeznie.

2. A vizsgálat alapján az igazgatótanár szükség esetén az alkalmazott más munkahelyre való beosztása, esetleg elbocsátása iránt intézkedik.

7. §.

1. Ennek a szolgálati szabályzatnak hatálya alá tartozó azoknál az alkalmazottaknál, akik az előírt iskolai végzettséggel és az előírt képzettséggel (3. § 1—2. pont), illetve ezek alól szabályszerű felmentéssel rendelkeznek, a szolgálat tartama alatt megillető járandóság általában

1. készpénzjárandóság,

2. egyéb járandóság,

a) a készpénzjárandóság havibérből és az esetleges különböző szolgálati pótlékból áll;

b) egyéb járandóságok a következők: természetbeni lakás (hálóhely), ételmezés, szolgálati ruha használata és a szolgálati ruhának, valamint az alkalmazott használatára szükséges fehérneműeknek díjtalan mosatása.

2. A havibérek a következők:

Szolgálati idő	Bérecsoport	Havibér összege	Várakozási idő
1 próbaév	segélydíj	52— P	—
2—4 évig	7	63— P	3 év
5—8 évig	6	75— P	4 év
9—12 évig	5	86— P	4 év
13—17 évig	4	98— P	5 év
18—22 évig	3	109— P	5 év
23—29 évig	2	121— P	7 év
30 évtől	1	132— P	—

Szerzetesrendi ápolónők részére — szolgálati időre való tekintet nélkül — a havibér 75— P.

Szolgálati pótlékok a következők:

vöröskeresztes intéző néne részére havi	20— P
vöröskeresztes néne részére havi	10— P
főápoló (főápolónő, főnökasszony, főszülész, csecsemő főgondozónő) részére havi	20— P
műtőben és szülészetben alkalmazottak részére havi	15— P
elmeclinikai alkalmazottak részére havi	7— P
osztályos ápolók (ápolónők) részére havi	10— P

3. A megállapított létszám keretébe tartozó és az 1. § 1. bekezdésének *a)*, *b)*, *c)* pontjában felsorolt munkahelyeket betöltő alkalmazottaknak 14 napot meghaladó időleges akadályoztatása (betegség, katonai szolgálat stb.) esetén azok pótlására átmenetileg kiegészítő alkalmazott vehető fel, akik a részükre a jelen paragrafus 4. bekezdésében foglalt módozatok szerint megállapított bért és a munkahellyel kapcsolatos szolgálati pótlékot kapják. A kiegészítő alkalmazottat az igazgatótanár vagy helyettese veszi fel. Abban az esetben, ha a rendes létszám keretében alkalmazott — akinek helyére a felvétel történt — újból szolgálat-tételre jelentkezik, a kiegészítő alkalmazott háromnapos felmondás mellett azonnal elbocsátandó.

4. A helyettesítésre felvett kisegítő alkalmazott a segélydíjnak megfelelő összegű havibért és egyéb járandóságot (7. § 2. bekezdés) kap.

Abban az esetben, ha a kisegítő alkalmazott a 3. § 1—2 pontjában előírt végzettséggel rendelkezik, ebben a szolgálati szabályzatban megállapított pótlékok élvezésére is jogosult.

Az előírt végzettséggel és képzettséggel nem bíró kisegítő alkalmazott szolgálati pótlékban nem részesülhet.

8. §.

1. A próbaszolgálati idő letelte után (1 év) az alkalmazottakat a 7. bércsoportba kell besorozni.

2. A besorozás rendelettel történik, melyet a gazdasági igazgató ad ki. A rendeletben meg kell állapítani a besorozás hatályának időpontját. A magasabb bércsoportba való besorozásnak minden év január és július hó 1-én van helye. Az az alkalmazott tehát, aki magasabb bércsoportba való besorozásra igényt nyújtó szolgálati idejét július hó 1-e után tölti be, a következő év január hó 1-én, aki pedig január hó 1-e után tölti be, július hó 1-én kerülhet a magasabb bércsoportba.

3. A kisegítő, tehát helyettesítésre felvett, alkalmazotti minőségben eltöltött szolgálati idő a próbaszolgálat idejébe nem számítható be.

Kisegítőként való alkalmazás leghosszabb időtartama egy év. Ennek elteltével az alkalmazottat, vagy próbaszolgálatra kell beosztani, vagy pedig el kell bocsátani.

4. Abban az esetben, ha a munkahelyeken olyan egyén alkalmaztatik, aki az itteni felvételét megelőzőleg az 1300/1932. N. M. M. rendelet 6. § (1.) bekezdésének *a*), *b*) pontjában említett gyógyintézetben — jelen szolgálati szabályzat 1. § *a*) és *b*) pontjában felsorolt állások valamelyikében már egy évnél hosszabb időn át alkalmazásban volt, amennyiben 3. § 1—2 pontjában előírt végzettsége, illetőleg szakképzettsége meg van — vagy pedig ez alól szabály-

szerű felmentést kapott (3. §) — az így eltöltött szolgálati idő a bércsoportba történő beosztásnál figyelembe vétetik akkor, ha a szolgálati időben 30 napnál nagyobb megszakítás nincs.

Az 1300/1932. N. M. M. rendelet 6. §-ában megjelölt közkórházakban egy évnél már hosszabb ideig szolgálatot teljesítettek közül tehát azok, akik 30 napon belül a királyi magyar Pázmány Péter tudományegyetem valamelyik klinikáján nyerne alkalmazást, a próbaév kitöltésének kötelezettsége alól mentesülnek és rögtön a szolgálati idejüknek megfelelő bércsoportba soroztatnak be.

Ugyanez az eljárás a helyettesítésre felvett kisegítő alkalmazottaknál is, abban az esetben, ha fenti minőségben a klinikán eltöltött szolgálati idejük után az 1. § (1.) bekezdésének *a)* és *b)* pontjában említett munkakörökben közvetlenül nyerne alkalmazást.

5. Ha az alkalmazott az előírt várakozási időt az alacsonyabb bércsoportban kitöltötte, besorozása következő magasabb bércsoportba hivatalból történik.

6. Az előírt várakozási időt a klinika igazgatótanára javaslatára a Klinikai Bizottság egy évvel megrövidítheti. Ebben a kedvezményben azonban az alkalmazott egész szolgálati ideje alatt legfeljebb csak kétféle részesíthető. A próbaszolgálat megrövidítésének helye nincs.

7. A már szolgálatban álló személyzetnek a bérrendszerbe való besorozásánál csak az 1. § *a)* és *b)* pontjában felsorolt minőségben megszakítás nélkül eltöltött szolgálata vehető figyelembe.

8. Visszamenő hatályú besorozásnak csak akkor van helye, ha a besorozás téves adatok alapján történt, de akkor is csak 3 évre visszamenően.

9. §.

1. A szolgálati pótlék folyósítása és megszüntetése érdekében a klinika igazgatótanára, illetőleg ennek megbízásából a helyettese tesz előterjesztést a gazdasági igazgatósághoz.

2. Minden alkalmazott csak egyféle címen kaphat szolgálati pótlékot.

3. Az (1.) bekezdésben felsorolt pótlékot az alkalmazott csak addig kaphatja, amíg azt a munkahelyet látja el, melyhez a pótlék kötve van.

Abban az esetben, ha a pótlék folyósítására jogosult szolgálati beosztás a hó 15-ike előtt szűnik meg, az alkalmazottnak a pótlék 15-ig, akkor pedig, ha a beosztás 15-e után szűnik meg, a pótlék a hó végéig számfejtendő.

10. §.

1. Az 1. § (1.) bekezdésének *a)* és *b)* pontja alatt felsorolt alkalmazott részére a klinika igazgatótanára természetbeni lakást (hálómhelyet) bocsát rendelkezésére. Ha kivételesen a klinikán az alkalmazott elhelyezésére megfelelő helyiség (hálómhely) egyáltalán nem volna, az alkalmazott részére, a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter hozzájárulásával, lakástérítés (laktér) engedélyezhető. A lakástérítés összege havi 15 pengő.

Az idézett § (1.) bekezdésének *c)* pontja alatt felsorolt alkalmazottak az általuk igénybe vett lakásért (lakómhelyért) a kisegítőszolga részére megállapított laktérnek 50%-át kötelesek fizetni, a természetbeni lakásért pedig, a fennálló törvényes rendelkezések értelmében laktérük tartatik vissza.

2. Az az alkalmazott, aki a szolgálatban szolgálati ruhát köteles viselni, a szolgálati ruhát természetben kapja meg. Alkalmazás megszűntekor a munkaruha visszaszolgáltatandó.

11. §.

1. A 7. §-ban említett havibért (szolgálati pótlék), valamint a próbaszolgálati bért (segélydíj), illetve a kisegítő alkalmazott bérét a hónap utolsó napján utólagosan, ha pedig a hónap utolsó napja vasárnap, vagy naplár

szerint ünnep, illetve hivatali szünnapra esik, ezt megelőző köznapon kell utólagosan kifizetni.

2. A 9. §-ban felsorolt pótlékokat az alkalmazott a pótlék élvezetével egybekötött munkahelyre történt beosztását követő hó első napjától kapja. Abban az esetben azonban, ha az alkalmazott a munkahelyet a hónap 15-ik napjáig elfoglalja, már a hónap második felére igényjogosult a szolgálati pótléokra.

3. A járandóságokat az esedékességük előtt kifizetni nem szabad.

12. §.

1. A szolgálati viszony megszűnése esetén a járandóságot be kell szüntetni:

a) az alkalmazott elhalálozása esetén annak a hónapnak a végével, amely hónapban a halál bekövetkezett;

b) felmondás esetén a próbaszolgálatosnál a felmondástól számított 3-ik, a béresportba sorozott szegődvényes ápolószemélyzetnél pedig a 15-ik napon [14. § (2.) bekezdés];

c) felmondás nélküli elbocsátás esetén az elbocsátás napjával.

Felmondási idő betartása nélkül történő önkényes távozás esetén az esetleg szolgálatban eltöltött időre számított részilletményre az alkalmazott igényt nem tarthat.

2. A járandóságoknak az előírt időre való beosztása érdekében a klinika igazgatótanára, vagy megbízott helyettese köteles a gazdasági igazgatót kellő időben frásban megkeresni.

13. §.

1. Ha az alkalmazott megbetegedik, ezt a körülményt — általában minden távolmaradást — az ok megjelölésével az elmaradás első napján a klinika igazgatójának azonnal bejelenteni köteles. Betegség esetén a klinika igaz-

gatójának rendelkezésére az általa kijelölt orvosi vizsgálatnak magát alávetni köteles. Az alkalmazott magát a szolgálatban más által nem helyettesítheti.

2. A megbetegedett alkalmazott járandóságának folyósítását attól az időponttól számított 4-ik napon kell be-
szüntetni, amelyben a betegség miatt a szolgálattól távol maradt. Ha azonban az alkalmazott egy naptári évben három ízben, négy napnál *rövidebb* időre távol maradt, a negyedik esetben a járandóság folyósítását az utolsó szolgálati nappal be kell szüntetni.

3. A honvédelmi kötelezettséget teljesítő alkalmazottak szolgálati jogviszonyai és járandósága tekintetében az 5700/1940. M. E. számú kormányrendelet intézkedései az irányadók. A jelen szolgálati szabályzat hatálya alá tartozók alkalmazási viszonyát az 5700/1940. M. E. számú rendelet alkalmazása szempontjából állandónak kell tekinteni és az alkalmazottakat a honvédelmi kötelezettség teljesítésénél a járandóságok folyósítása tekintetében ugyanolyan elbánásban kell részesíteni, mint az illetmény-szabályzat alá tartozó egyéb alkalmazottakat.

14. §.

1. A rendes felmondási idő — tekintet nélkül a szolgálati időre — 15 nap. Felmondani csak a hó elsején vagy tizenötödikén lehet.

A próbaszolgálatos alkalmazott bármikor 3 napi felmondás mellett bocsátható el, úgyszintén az alkalmazott is jogosult a szolgálatot 3 napi felmondás mellett elhagyni. A kiegészítő alkalmazott felmondási ideje szintén 3 nap.

2. Hat hónapon keresztül betegség miatt szolgálatot nem teljesítő alkalmazott ezen idő eltelte után rendes felmondással elbocsátandó.

3. Nem lehet felmondani az alkalmazottnak azon idő alatt, amikor honvédelmi kötelezettségének tesz eleget.

15. §.

1. Felmondás nélkül azonnal elbocsátandó az alkalmazott, ha:

- a) nyereségvágyból eredő bűncselekményt követ el;
- b) három napnál tovább tartó szabadságvesztés büntetése alá kerül;
- c) felettesei vagy előjárói ellen tettelegesen bántalmazást, vagy súlyos becsületsértést követ el;
- d) kötelességének teljesítését megtagadja;
- e) megintés ellenére a klinika (mosókonyha) biztonságát vigyázatlansága által veszélyezteti;
- f) olyan betegségben szenved, amely az ápoltakra és a többi alkalmazottakra egészségük tekintetében veszélyt jelent;
- g) előjárói bizalmával való visszaélés által a klinika érdekeit is veszélyezteti.

2. Felmondás nélkül azonnal elbocsátható az alkalmazott, ha:

- a) előjáróinak engedélye nélkül a munkából egy napon át igazolatlanul távol marad;
- b) a munkát, melynek az elvégzésére alkalmazták, teljesíteni képtelen;
- c) a beteggel vagy ennek hozzátartozójával szemben durva és goromba magatartást tanúsít, vagy őket tettelegesen bántalmazza;
- d) előjárói által kiadott rendelkezéseket megintás ellenére ismételtelen megszegi, vagy a kiadott tilalmakat ismételtelen nem tartja be;
- e) a betegtől vagy hozzátartozójától pénzt, vagy bármi más szolgáltatást kér;
- f) a beteg ápolására vonatkozó utasításokat nem tartja be és azokat nem hajtja végre;
- g) a rábízott leltári vagy fogyasztási tárgyokban, anyagokban indokolatlan hiány mutatkozik, vagy azok kezelésénél nem jár el kellő gondossággal;

h) a klinikáról ételneműt — még ha az a járandóságához tartoznék is — kiszállít, vagy erre jogosulatlanul ételneműt juttat;

i) a betegállományból való kiírástól számított 48 órán belül szolgálattételre nem jelentkezik;

j) katonai szolgálatból való elbocsátás után az alább megjelölt időpontokon belül szolgálatát nem kezdi meg:

1. nyolc napon belül, ha a katonai szolgálat szakítás nélküli időtartama az egy évet meghaladja;

2. három napon belül, ha a katonai szolgálat megszakítás nélküli időtartama három hónapnál hosszabb volt, de az egy évet nem haladta meg;

3. haladéktalanul, ha a katonai szolgálat megszakítás nélküli időtartama a három hónapot nem haladta meg.

16. §.

1. Az alkalmazott a felmondási idő alatt is köteles szolgálatot teljesíteni. Munkakeresés céljából az alkalmazott a klinika igazgatótanárától napi két óra külön szabadságidőt kérhet.

Az igazgatótanár a szolgálat érdekében a felmondásban lévő alkalmazottat a szolgálat alól fölmentheti és a munkahely azonnali elhagyását és a lakás, illetőleg a hálólhely azonnali elhagyását követelheti. Ebben az esetben a felmondási időre a készpénzjárandóságot az alkalmazottnak egyösszegben ki kell fizetni.

17. §.

1. Jelen szolgálati szabályzat hatálya alá tartozó szegődményes alkalmazottak [1. § (1.) bekezdés a) és b) pontja] szabadságára és szabadságidejére az alábbi intézkedések az irányadók:

Fizetéses szabadság illeti meg az alkalmazottat, még pedig:

1 évi betöltött szolgálati idő után 1 hét	
2 „ „ „ „ „ 2 „	
15 „ „ „ „ „ 3 „	

2. Az egészségügyi szolgálatot teljesítő kisegítő szolgák, I—II. oszt. altisztek, illetőleg szak- és műszaki altisztek szabadságidejére vonatkozólag a vallás- és közoktatásügyi miniszter idevonatkozó, mindenkor érvényben levő rendeletei alkalmazandók.

3. Amennyiben a klinika érdekei megengedik — a klinika igazgatótanára a felsorolt szabadságon felül — évenként legfeljebb még 10 napi fizetéses szabadságot adhat. A személyzet szabadságát az igazgatótanár, illetőleg ennek megbízott helyettese osztja be.

A szabadság, lehetőség szerint, megszakítás nélkül egyhuzamban biztosítatik az alkalmazottnak. A már megkezdett szabadság, ha ezt a klinika érdeke megkívánja, az igazgatótanár részéről megszakítható. Ebben az esetben az alkalmazott köteles a visszahívás kézhezvétele után azonnal szolgálattételre jelentkezni, vagy pedig, ha vidéken tartózkodik, a legkedvezőbb közlekedési lehetőséget felhasználva, útját úgy megkezdeni, hogy szolgálattát minél előbb felvehesse. A ki nem vett szabadság a következő évre át nem vihető.

4. A természetbeni ételmezésre jogosult személyzet közül azok, akik szabadságidejüket a klinikán kívül töltik, s ezért a részükre járó ételmezést nem veszik igénybe, amennyiben ezt szabadságuk megkezdése előtt legalább két nappal az ételmezési osztálynál bejelentik, a megállapított szabadságidő tartamára a hivatalosan megállapított önköltségi árnak megfelelő összegű napi ételmezési váltásban részesülnek.

Az ételmezési díj megtérítés összege a kiszolgáltató ételmezés mindenkori önköltségi árához igazodik.

5. A szolgálati szabályzat 1. § (1.) bekezdés *a)* és *b)* pontja, illetőleg *c)* pontja alatt felsorolt személyzetnek, ha a szolgálat megengedi, az igazgatótanár hetenként két szabad délutánt engedélyezhet. 24 óra szolgálat esetén a szolgálat befejezése után 24 órai, éjjeli ügyeletes szolgálat után pedig 12 órai szolgálatmentesség jár.

6. Az igazgatótanár — ha ez a szolgálat érdekét nem sérti — két szabad délután helyett egy szabad napot engedélyezhet.

7. Katonai szolgálat vagy közérdekű munkaszolgálat teljesítése a rendes szabadság igénybevételét nem érinti.

18. §.

1. Az alkalmazott béréből a törvény vagy más jogszabály alapján a munkaadó által levonandó és beszolgáltatandó adókat és egyéb közterheket az esedékességgel egyidejűen le kell vonni.

2. Le kell vonni a bérből az alkalmazott által okozott károk megtérítésére fordítandó összegeket is, tekintet nélkül arra, hogy a levonás a járandóság végrehajtás alá nem vonható részét érinti-e vagy sem.

3. Az alkalmazott béréből a (2.) bekezdés szerint levonható összegeket az elhalt hátramaradottait megillető ellátási összegeiből levonni nem lehet, de azt, mint hagyatéki terhet, ki kell mutatni, s csak abban az esetben lehet leírni, ha hagyaték nincs vagy abból nem egyenlíthető ki.

19. §.

1. Jelen szabályrendelet 1. §-ban felsorolt személyzet köteles a rábízott teendőket a megállapított munkaidőhöz alkalmazkodva híven, becsületesen és gondosan elvégezni.

2. Munkatorlódás, sürgősség vagy egyéb rendkívüli viszonyok esetében a rendes munkaidőn túl is köteles szolgálatot teljesíteni.

3. A felügyeletére, kezelésére vagy gondozására bízott vagyontárgyakkal és anyagokkal lelkiismeretesen és híven köteles gazdálkodni.

4. Személyesen és vagyonával is felelős az államkincstárnak okozott károkért.

5. A tudomására jutott károkat és mindennemű visszaélést haladéktalanul tartozik jelenteni közvetlen szolgálati főnökének.

6. Az ápolószemélyzetnek különös feladatát képezi az orvost vizsgáló és gyógyító tevékenységében segíteni, a betegeket az orvos utasításai szerint ápolni, gondozni és ezáltal gyógyulásukat előmozdítani.

20. §.

1. Az ápolószemélyzet szolgálati ideje — azzal a megszorítással, hogy a munkaidő több is lehet — általában 12 óra, 1½ órai ebédidő biztosításával.

Bizonyos beosztásokban (műtős, fürdős stb.), ahol ez lehetséges, ezt a munkaidőt az igazgatótanár megrövidítheti.

Ahol szükséges — mint pl. éjjeli szolgálat esetében —, ott a munka folytonosságát megfelelő váltással kell biztosítani.

2. A gazdasági igazgatóság mosókonyháiban alkalmazott varrónők munkaideje, a másfél órai ebédidőt leszámítva, napi 10 óra.

3. A betegek melletti szolgálat folytonos, ezért az ápoló helyét addig nem hagyhatja el, amíg felváltója vagy helyettesítője meg nem érkezik. A szolgálatból távozó ápoló, a szolgálatba lépővel az összes rendelkezéseket közölni és annak az esetleges feljegyzéseket átadni tartozik.

4. A munkaidő befejeztével a jelen szolgálati szabályzat 1. § alá tartozó bentlakó-személyzet a klinikát elhagyhatja és külön engedély nélkül éjfélig kimaradhat, de távozását közvetlen főnökének vagy megbízottjának elő-

zetesen bejelenteni tartozik. A klinikai szolgálat érdekében az igazgatótanár a távozást szükséghez képest megtilthatja.

21. §.

1. Az alkalmazott köteles a hivatali titkot megőrizni.
2. A személyzetnek a legszigorúbban tilos a kórtörténetekből, kórlapokból, betegfelvételi jegyzőkönyvből, műtéti könyvekből, orvosi bizonyítványokból, leletekből és egyéb nyilvánosságra nem szánt iratokból bármit, bárkivel közölni.
3. A hivatali titoktartás kötelezettsége alól az alkalmazottat — amennyiben egyébként a titoktartásra törvény vagy törvényes rendelkezés nem kötelez — minden esetben külön adott írásbeli felhatalmazással csak a klinika igazgatója (mosókonyhai varrónőknél pedig a gazdasági igazgató) mentheti fel.
4. Az ápolószemélyzet a betegek állapotáról felvilágosítást nem adhat, hanem az érdeklődőket köteles az orvoshoz irányítani.

22. §.

1. Jelen szabályrendelet hatálya alá tartozó alkalmazott nem lehet oly egyesületnek a tagja, melynek törekvései haza- vagy nemzetellenesek.

23. §.

1. Az 1. § (1.) bekezdésének *a)* és *b)* pontjai alatt felsorolt alkalmazott minden szolgálati ügyét érintő kérelmével és panaszával közvetlenül a külső közbenjárás igénybevétele nélkül — szóban vagy írásban — fordulhat közvetlen szolgálati főnökéhez.
2. Ha az alkalmazott kérelmének vagy panaszának elbírálása a közvetlen szolgálati főnök hatáskörét meghaladja, a szolgálati főnök a kérelmet vagy panaszt dön-

tés végett az igazgatótanár (mosókonyhai varrónók esetében a gazdasági igazgató) elé terjeszti.

3. A közvetlen szolgálati főnök sérelmesnek vélt intézkedése ellen az alkalmazott nyolc napon belül az igazgatótanárhoz (mosókonyhai varrónók esetén a gazdasági igazgatóhoz) panaszt nyújthat be, melyet azonban közvetlen főnökénél kell előterjeszteni. A panasz benyújtása azonban a sérelmesnek vélt intézkedés végrehajtását nem gátolja meg.

4. A szóbanforgó alkalmazottak panasza ügyében az igazgatótanár (gazdasági igazgató) végérvényesen dönt.

5. Az 1. § (1.) bekezdés c) pontjában felsorolt alkalmazott az igazgatótanár sérelmesnek tartott döntése ellen 15 napon belül az Egyetemi Tanácshoz fellebbezéssel élhet. Ügyeikben végső fokon a vallás- és közoktatásügyi miniszter dönt.

24. §.

1. Jelen szabályrendelet hatálya alá tartozó személyzet fölött a fegyelmezés jogát az igazgatótanár (a mosókonyhai varrónók esetében a gazdasági igazgató) gyakorolja.

25. §.

1. Szolgálati vétséget követ el az az alkalmazott, aki a törvényben, a szolgálati szabályzatban, utasításokban vagy rendeletekben megszabott szolgálati kötelezettséget megszegi, vagy azt hanyagul teljesíti. Szolgálati vétséget követ el az az alkalmazott is, aki akár szolgálatban, akár a szolgálaton kívül bűncselekményt hajt végre, illetőleg állásához nem méltó magaviseletet tanúsít.

26. §.

1. Csekélyebb szolgálati vétséget rendbüntetéssel, súlyosabb szolgálati vétséget pedig rögtöni hatályú felmondással kell megtorolni.

2. Rendbüntetések:

- a) megintés;
- b) pénzbírság, mely azonban az alkalmazott havi bérének 5%-át nem haladhatja meg.

27. §.

1. Rendbüntetést az igazgatótanár róhat ki az alkalmazottra.

2. A rendbüntetés kiszabása előtt az alkalmazottat a terhére rótt szolgálati vétségre vonatkozólag meg kell hallgatni.

3. A rendbüntetés kiszabásáról az alkalmazottat minden egyes esetben írásban értesíteni kell.

4. Rendbüntetést a kisegítő szolgálai és altiszti minőségben szolgálatot teljesítő egészségügyi személyzetre is ki lehet róni.

5. A rendbüntetések közül befolyt összeg oly alkalmazott jutalmazására használható fel, aki szolgálati kötelességének minden tekintetben kiválóan megfelel.

28. §.

1. Ha az eljárás során az tűnnék ki, hogy a cselekmény nem csupán szolgálati vétség, hanem a fennálló törvényes rendelkezések értelmében büntetendő cselekményt is képez, akkor a büntetendő cselekményről a királyi ügyészséget a büntető eljárás megindítása végett szükséges adatok közlése mellett értesíteni kell, feltéve, hogy az értesítést a szolgálat érdeke vagy a közérdek megkívánja.

29. §.

1. Jelen szolgálati szabályzat 1. § (1.) bekezdésének c) pontja alatt felsorolt alkalmazottak fegyelmi ügyeinél a kisegítő szolgálókra vonatkozólag a 3000/1927. M. E. sz.

rendelet, az altisztekre vonatkozólag pedig a magyar királyi pénzügyminisztérium ügykörére vonatkozó 1874. évi Szolgálati Szabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

30. §.

1. A szolgálatból kivált alkalmazott szolgálati bizonyítványra tarthat igényt.

2. A szolgálati bizonyítványokban a szolgálatban eltöltött időt, valamint az alkalmazott szolgálati minőségét tüzetesen meg kell jelölni. A szolgálati bizonyítványt a klinika igazgatója vagy pedig a gazdasági igazgató állítja ki.

31. §.

1. Ennek a szolgálati szabályzatnak a hatálya alá tartozó alkalmazottak — a kinevezett altisztek kivételével — a szolgálati jogviszonyukon alapuló igényeiket, közigazgatási jogorvoslat kizárásával, csak rendes bírói úton érvényesíthetik.

32. §.

1. Jelen szolgálati szabályzatba felsorolt szolgálatban álló alkalmazottakról a királyi magyar Pázmány Péter tudományegyetem gazdasági igazgatósága nyilvántartást vezet.

Erre, valamint arra való tekintettel, hogy az 1927. XXI. t.-c. alapján működő biztosító intézetekhez a be- és kijelentéseket a gazdasági igazgatóság teszi meg, minden változást, mely akár az alkalmazásban, akár pedig a beosztásban történik, a klinikának a gazdasági igazgatóság számvevőségével idejében közölni kell.

33. §.

1. Az alkalmazottak egyes munkaköreire vonatkozó részletes szolgálati utasításokat a klinikák különleges igényeinek és helyzetének tekintetbevételével a klinika

igazgatótanára készíti el és amennyiben szükségesnek látja, terjeszti be jóváhagyás céljából a Klinikai Bizottsághoz.

34. §.

Ez a szolgálati szabályzat a vallás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyásával lép életbe.

Jóváhagyatott a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 1943. július hó 16-án kelt 67.264/1943. IV. számú rendeletével.

Budapest, 1943. július 22-én.

Dr. Alszeghy Kálmán s. k.
miniszteri tanácsos,
gazdasági igazgató.